

Naziv studija	Integrirani preddiplomski i diplomski učiteljski studij			
Naziv kolegija	Odgoj za ljudska prava			
Status kolegija	Obvezni			
Godina	V.	Semestar	IX.	
ECTS bodovi	2			
Nastavnik	izv. prof. dr. sc. Smiljana Zrilić			
e-mail	szrilic@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Ponedjeljak od 11:00 – 13:00			
Suradnik / asistent	asistentica Maja Rukavina, prof.			
e-mail	mrukavina@unizd.hr			
vrijeme konzultacija	Srijeda od 11:30 do 13:00 sati			
Mjesto izvođenja nastave	Prostorija broj 3			
Oblici izvođenja nastave	Predavanje nastavnika, izlaganje i diskusije studenata, rad u pedagoškim radionicama, prezentacija seminarskih radova.			
Nastavno opterećenje P+S+V	P=2, S=1, V=0			
Način provjere znanja i polaganja ispita	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivno praćenje i sudjelovanje na nastavi. • Aktivno sudjelovanje na seminarima (izrada i prezentacija seminarskog rada). • Završni pismeni i usmeni ispit 			
Početak nastave	06. 10. 2014.	Završetak nastave	30.01.2015.	
Kolokviji	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	/	/	/	/
Ispitni rokovi	1. termin	2. termin	3. termin	4. termin
	prva polovica veljače	druga polovica veljače	travanj	prva polovica lipnja
Ishodi učenja	<p>Nakon položenog ispita iz ovoga kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razumjeti temeljne pojmove i teorijske pristupe iz područja ljudskih prava. • Interpretirati domaće i međunarodne dokumente o ljudskim pravima. • Razumjeti funkcioniranje i djelovanje institucija za zaštitu ljudskih prava. • Poznavati projekte i programe u Republici Hrvatskoj koji se bave odgojem za ljudska prava. • Razviti osnovne kompetencije, znanja, vještine, stavove i vrednote koje će im omogućiti aktivno sudjelovanje u društvu. • Prihvatiti različitosti, međusobno razumijevanje i uvažavanje različitih kultura. 			

	<ul style="list-style-type: none"> • Kritički razmišljati i analizirati pitanja vezana uz razvoj demokratskih vrijednosti. • Učiti kroz individualni i timski rad. • Uključiti odgovarajuće teme iz odgoja za ljudska prava u postojeće nastavne programe. • Preuzimati odgovornost za prepoznavanje, zaštitu i poštivanje ljudskih prava. Razumjeti i zagovarati ljudsko- pravne dimenzije kao temelje života u školi.
Preduvjeti za upis	Nema
Sadržaj kolegija	<p><i>Evolucija ljudskih prava</i> (povijesni pregled nastanka ljudskih prava, što su ljudska prava, otkud potječu, zašto ih treba poštivati, ključne vrijednosti ljudskih prava, karakteristike ljudskih prava). <i>Generacije ljudskih prava</i> (prava na slobodu, prava na jednakost, prava na solidarnost, prava na dobru vladavinu), Podjela ljudskih prava (građanska, politička, gospodarska, socijalna, kulturna). <i>Pravna zaštita ljudskih prava</i> (izvori prava u RH: Ustav RH, zakoni, međunarodni ugovori, zakoni i konvencije, razumijevanje rada europskih institucija – Europski sud pravde, Europski sud za ljudska prava, Međunarodni sud pravde, ostvarivanje ljudskih prava, Povjerenik za ljudska prava). <i>Uloga civilnog društva i nevladinih organizacija u zaštiti i promicanju ljudskih prava</i>. <i>Dječja prava</i> (Konvencija o pravima djeteta, prava djece u obitelji, zanemarivanje i zlostavljanje djece u obitelji i školi, pravobranitelj za djecu). <i>Odgoj za ljudska prava</i> (kompetencije učitelja za odgoj za ljudska prava, inerkulturalni odgoj, odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba, odgoj za ljudska prava u odgojno-obrazovnom sustavu RH). <i>Borci za ljudska prava u RH i na svjetskoj razini</i>. <i>Ljudska prava i okoliš</i> (ideja održivog razvoja).</p>
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Spajić-Vrkaš, V., Stričević, I., Maleš, D., Matijević, M. (2004). <i>Poučavati prava i slobode: Priručnik za učitelje osnovne škole s vježbama za razrednu nastavu</i>. Zagreb: Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo Filozofskog fakulteta u Zagrebu. 2. XXX. (2004). <i>Kompas: Priručnik o odgoju i obrazovanju mladih za ljudska prava</i>. Slavonski Brod: Europski dom. 3. <i>Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava. Prvi dio: Predškolski odgoj, Osnovna škola-Razredna nastava, Srednja škola</i>. (1999). Zagreb: Vlada Republike Hrvatske/Nacionalni odbor za obrazovanje o ljudskim pravima. 4. Maleš, D., Stričević, I. (2000). <i>Mi poznajemo i živimo svoja</i>

	<p><i>prava: Priručnik za odgoj i obrazovanje o pravima djeteta u osnovnoj školi.</i> Zagreb: Školska knjiga.</p> <p>5. Grupa autora. (2013). <i>Znam razmišljam sudjelujem, Priručnik za nastavnike.</i> ur. Zenzerović Šloser, I. Zagreb: Centar za mirovne studije/Mreža mladih Hrvatske.</p> <p>6. Spajić – Vrkaš, V. (ur.), (2001). <i>Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: Međunarodni i domaći dokumenti,</i> Zagreb: Hrvatska komisija za UNESCO</p>
<p>Dopunska literatura</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Peroti, A. (1995). <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje.</i> Zagreb: Educa. 2. Spajić-Vrkaš, V. (1999). <i>Globalizacija i izobrazba: Apokalipsa raja ili rajska apokalipsa.</i> Društvena istraživanja, 8 (4), 579-600. 3. Uzelac, M., Bognar, L., Bagić, A. (2000). <i>Budimo prijatelji: Priručnik odgoja za nenasilje i suradnju.</i> Mali korak – Centar za kulturu mira i nenasilja. 4. Maleš, D., Milanović, M., Stričević, I. (2003). <i>Živjeti i učiti prava, Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja.</i> Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo. 5. Matulović, M. (1996). <i>Ljudska prava, Uvod u teoriju ljudskih prava.</i> Zagreb: Hrvatsko filozofsko društvo, Biblioteka Filozofska istraživanja. 6. <i>Temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava.</i> (1999). Zagreb: Vlada Republike Hrvatske. 7. Ajduković, M., Pečnik, N. (1994). <i>Nenasilno rješavanje sukoba.</i> Zagreb: Alinea. 8. Bunčić, K. i sur. (1998). <i>Igrom do sebe: 92 igre za rad u grupi.</i> Zagreb: Alinea. 9. Uzelac, M. (2004). <i>Za damire i nemire: Vrata prema nenasilju: Priručnik miroljubivog rješavanja problema u školi i ublažavanja trauma.</i> Zagreb: Mali korak, Centar za kulturu mira i nenasilja. 10. XXX (2000). <i>Prvi koraci: Priručnik o odgoju i obrazovanju za ljudska prava.</i> Zagreb: Amnesty Internacional. 11. Obiteljski zakon, Narodne novine 61/11 12. Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, Narodne novine 60/2010. 13. Zakon o pravobranitelju za djecu, Narodne novine 96/2003. 14. Ustavni zakon o ljudskim pravima, Narodne novine 065/1991. 15. Ustav RH
<p>Internetski izvori</p>	<p>www.hrea.org</p>

	http://hrcak.srce.hr
Način praćenja kvalitete	Standardiziranom anketom na razini Sveučilišta ispitat će se stavovi studenata o kvaliteti nastave.
Uvjeti za dobivanje potpisa	<ul style="list-style-type: none"> • Redovito prisustvovanje na nastavi (predavanja i seminari) o kojima se vodi evidencija. • Izrada i prezentacija seminarskog rada. Student koji nije izvršio obvezu izrade i prezentacije seminarskog rada nema pravo potpisa i izlaska na ispit.
Način bodovanja kolokvija/seminara/vježbi/ispita	Seminar 0,5 ECTS boda Završni usmeni ispit 1 ECTS boda
Način formiranja konačne ocjene	Prisustvovanje i aktivno sudjelovanje na nastavi 0,5 ECTS boda Izrada i prezentacija seminarskog rada 0,5 ECTS boda Završni usmeni ispit 1 ECTS boda
Napomena	

Nastavne teme-predavanja			
Red. br.	Tjedan	Naslov	Literatura
1.	1	Uvodni sat, detaljno predstavljanje kolegija (ciljevi koji se žele ostvariti i temeljni sadržaji kolegija, obveze studenata, način rada, praćenje i ocjenjivanje)	
2.	2.	Evolucija ljudskih prava (povijesni pregled nastanka ljudskih prava, što su ljudska prava, otkud potječu, zašto ih treba poštivati, tko ima ljudska prava, ključne vrijednosti, karakteristike ljudskih prava).	Obvezna literatura: 1., 2.
3.	3.	Generacije ljudskih prava (prava na slobodu, prava na jednakost, prava na solidarnost, prava na dobru vladavinu); Podjela ljudskih prava (građanska, politička, gospodarska, socijalna, kulturna); Kolektivna nasuprot individualnim pravima; Prava osjetljivih grupa.	Obvezna literatura: 1., 2.
4.	4..	Pravna zaštita ljudskih prava (ključni međunarodni dokumenti, ugovori, konvencije, ostvarivanje ljudskih prava (žalba, sudski proces, izvješća), izvori prava u RH, Ustav RH, zakoni.	Obvezna literatura: 1., 2., 6.,
5.	5.	Rad europskih institucija – Europski sud pravde, Europski sud za ljudska prava, Međunarodni sud za ljudska prava, Povjerenik za ljudska prava.	Obvezna literatura: 1., 2.,
6.	6.	Uloga civilnog društva i nevladinih organizacija u zaštiti i promicanju ljudskih prava.	Internetski izvori Obvezna literatura: 1., 2.

7.	7.	Dječja prava (Konvencija o pravima djece, pravobranitelj za djecu, prava djece u obitelji)	Obvezna literatura: 1., 2., 4
8.	8.	Zanemarivanje i zlostavljanje djece, dječji rad, zaštita djece od nasilja u obitelji i školi.	Obvezna literatura: 1., 2.
9.	9.	Odgoj za ljudska prava (odgoj za ljudska prava u odgojno-obrazovnom sustavu RH, kompetencije učitelja za odgoj za ljudska prava)	Obvezna literatura: 3., 1., 5.
10.	10.	Odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba, odgoj za suzbijanje stereotipa, predrasuda i diskriminacije	Obvezna literatura: 2., 1.
11.	11.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje.	Obvezna literatura: 1., 2., 5.,
12.	12.	Borci za ljudska prava – ljudi koji su pomogli i promijenili svijet (u RH i na svjetskoj razini).	Obvezna literatura: 2.
13.	13.	Ideja održivog razvoja (pravo ljudi na siguran i zdrav okoliš, međunarodni instrumenti i deklaracije).	Obvezna literatura: 2., 5.
14.	14.	Film – dokumentarni ili igrani koji sadržajno pokriva pitanja ljudskih prava	
15.	15.	Zajednički osvrt nastavnika i studenata na obrađene sadržaje i evaluacija rada na predavanjima i seminarima (zapažanja, komentari i prijedlozi)	

Seminari			
Red . br.	Datum	Naslov	Literatura
1.	1.	Dogovor oko izrade i prezentacije seminarskih radova; ocjenjivanja izrade i prezentacije seminarskog rada; kako uspješno primijeniti različite strategije tijekom prezentacije seminarskog rada (diskusija, debata, radionica, igranje uloga i dr.); prijedlozi tema	
2.	2.	Definiranje tema za seminarske radove i određivanje datuma za prezentaciju	
3.	3.	Odgoj učenika za razumijevanje, suradnju i nenasilno rješavanje sukoba putem rada u pedagoškim radionicama	Pregrad, J. (2011). <i>Priručnik Program prevencije vršnjačkog nasilja za sigurno i poticajno okruženje u školama</i> . Zagreb: Ured UNICEF-a za Hrvatsku

4.	4.	Trgovina djecom	Marinović, L. (2003). <i>Trgovanje ljudima</i> . Zagreb; Međunarodna organizacija za migracije.
5.	5.	Prava djece	Hrabrar, D. (1994). <i>Dijete – pravni subjekt u obitelji</i> . Zagreb: Zavod za građanskopravne znanosti i obiteljsko pravo.
6.	6.	Romi	Hrvatić, N. (1996). <i>Romi u intelektualnom okružju</i> . Društvena istraživanja, 5 (5/6), 913-933.
7.	7.	Kršenje ljudskih prava u sportu	Štimac, H. (2011). <i>Ravnopravnost spolova u sportu</i> . Zagreb: Biblioteka ONA.
8.	8.	Nasilje nad muškarcima Nasilje nad ženama	Rosić, V., Zloković, J. (2002). <i>Prilozi obiteljskoj pedagogiji</i> . Rijeka: Grafrade. http://www.otac-cg.com Ajduković, M., Pavleković, G. (2000). <i>Nasilje nad ženama u obitelji</i> . Zagreb: Društvo za psihološku pomoć.
9.	9.	Interkulturalni odgoj i obrazovanje	Peroti, A. (1995). <i>Pledoaje za interkulturalni odgoj i obrazovanje</i> . Zagreb: Educa.
10.	10.	Feminizam	Rueda, M., Watkins, S.A., Roriguez, M. (2002). <i>Feminizam za početnike</i> . Zagreb: Jesenski i Turk
11.	11.	Mohandas Karamchand Gandhi	Gandhi, M. (2009). <i>Gandhi-Moja traganja za istinom</i> . Zagreb: Sarasan i Lotos.
12.	12.	Majka Tereza	Charlotte, G. (1993). <i>Majka Tereza</i> . Zagreb: Illiyricum.
13.	13.	Nelson Mandela	Baier, P. (2007). <i>Ljudi</i>

			<i>koji su mijenjali svijet – najveće osobe svih vremena. Zagreb: Mozaik knjiga</i>
14.	14.	Prikaz knjige	
15.	15.	Zajednički osvrt nastavnika i studenata na obrađene sadržaje, evaluacija rada na predavanjima i seminarima (zapažanja, komentari i prijedlozi)	

Nastavnik:
Izv. prof. dr. sc. Smiljana Zrilić

Asistentica:
Maja Rukavina, prof.